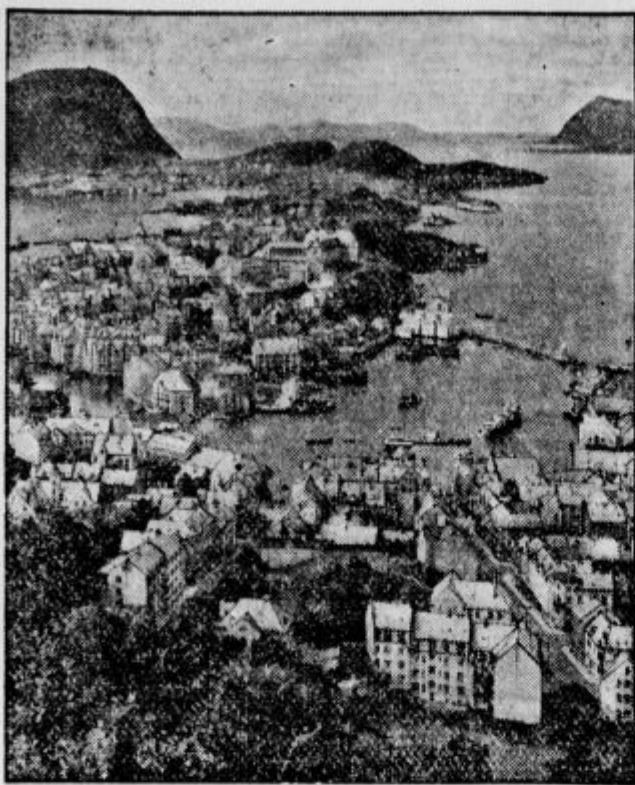

Morje pogoltnilo 50 Norvežanov

Zemljevid z mestom Aalesundom, v bližini katerega se je dogodila silna nesreča, ki je zahtevala okoli 50 človeških žrtev. Na desni Aalesund. Pogled na mesto priča o slikovitosti norveških fjordov. To je bila ena največjih nesreč, ki je zadela mirno Norvegijo v zadnjih desetletjih.

»Slovene« je že na kratko poročal o silni katastrofi, ki je zadela te dni Norveško. Podrobna poročila iz Aalesunda pravijo, da je število človeških žrtev, ki jih je zahtevala nesreča v Storfjordu, naraslo na 50. V bližini kraja Tafjorda pri Aalesundu se je vdrla velikanska skala, ki je molela nad morje, in med groznim grmenjem padla v fjord, to je v morje. Skala je dvignila takšen val, da je morje poplavlilo vasi Tafjord in Fjöræ. Morje je zalilo deželo 700 m globoko. Planilo je s tako hitrostjo na obrežje, da se prebivalci obeh vasi niso mogli v pravem času rešiti. Po dosedanjih podatkih znaša število mrtvih 50; poleg tega je bilo mnogo ljudi ranjenih. Voda je vlekla ljudi nekaj časa s seboj. Nekateri prebivalci so prišli ob življenje samo pri padcu, ker jih je voda vrgla z veliko silo na tla. Druge je zopet zabila ob zid. S seboj je gnala tudi čolne, ki so bili zasidrani v pristanišču. Ko se je morje umaknilo, so ostale v nekaterih delih omenjenih vasi samo razvaline. Morje je drevesa izruvalo. Nekateri hiše je tudi porušilo. Reševalno delo je silno težko. Mrtveci leže med razvalinami. Verjetno je, da je število žrtev še večje.

»Aalesund Avis« prinaša izjave pastora vasi Tafjord, ki je ta strašen dogodek doživel. V fjord, ki vodi proti Korsnaiesu je padla ogromna skala in voda je zalila vasi Tafjord in Fjöræ, ki ležita na nasprotnih bregovih. Nesreča se je zgodila ob 3. uri ponoči. Tedaj so zaslišali prebivalci votlo grmenje. Nato je takoj prihrumel prvi morski val. Ta ni bil še tako močan, tudi ni povzročil posebne škode. Mnogo ljudi je postalo

kljub temu pozorno; ti so takoj zbežali in se rešili. Nato se je bližal drugi val in za njim tretji in katastrofa je bila tu. Tretji val je prihrumel z velikansko silo in se razlil v širino 700 metrov na zemljo. Podrl je hiše in izruval drevesa. Šest velikih stavb je bilo takoj porušeni. Prav tako se je porušila transformatorska postaja. V teh šestih hišah je bilo ubitih 22 ljudi. V poštni urad je vdrla voda, vendar ni bilo tu posebne škode.

Nekemu očetu, ki ni zgubil prisotnosti duha, se je posrečilo rešiti otroka. Ko se je bližal morski val, se je z vso silo pognal na skalo, držeč v rokah ljubljenega otroka. Voda ga je dohitela in se vzbela ob skali navzgor ter ga pokrila. Medtem časom je otroka držal kvišku in tako rešil sebe in njega. Pastor, ki to pripoveduje, je ostal v svojem stanovanju do tretjega vala. K sreči je prej odprl okna in tako je lahko voda z lahkoto vdrla v stanovanje in ni našla posebnega odpora, sicer bi bila hiša odnesla. V zadnjem trenutku so rešili dečka, ki je bežal v srajci, a ga je voda dohitela in vrgla na tla. Pogled na vas je žalosten. Mnogo hiš je uničenih, druge so poškodovane, po tleh so kupi razvalin in izruvanih dreves. Tudi v vasi Fjöræ je bilo mnogo človeških žrtev. Doselej so jih našli 17.

Obe vasi, to je Tafjord, Fjöræ sta bili več ur po nesreči popolnoma odrezani od sveta. Morje je uničilo vse čolne in nesrečno prebivalstvo ni moglo niti klicati na pomoč. Pozneje so prišli mornarji iz bližnjih vasi na čolnih in pričeli reševati.

Gandhi se je vdal

Gandhi je v splošno presenečenje s svojimi pristaši naslovil na vseindijski kongres poslanico, v kateri poziva svoje rojake, naj opustijo pasivno resistenco in nepokorščino nasproti angleškemu oblastvom. Poleg tega poziva Gandhi člane vseindijskega kongresa, naj mu na novi poti sledijo ter naj prepustijo še nadalje vodstvo nove politike njemu. Po vsej Indiji je Gandhijeva poslanica izzvala silno presenečenje, smatrajo jo seveda za velik angleški uspeh.

Žrtev sportne slave

Satoh, slavni japonski prvak v tenisu, si je na poti iz Japonske na Angleško vzel življenje. Iz Tokia poročajo, da so mu živci odpovedali. Z ladje »Hakone Maru« je Satoh brzojavno prosil svojo sportno organizacijo, naj mu dovoli, da se izkrci v Singapur, češ, da se ne čuti dovolj krepkega, da bi se udeležil tekem in vodil japonsko četo. To prošnjo mu je organizacija odbila in mu zaukazala, naj potuje naprej. Satoha je nato preiskal neki zdravnik v Singaporu. Nato so Satohu sporočili, da mora na tekme za Davisov pokal. Ko je v četrtek ponoči ladja zavozila v ožino pri Malaki, so na krovu ugotovili, da je Satoh izginil. Takoj so domnevali, da je skočil s krova. Ustavili so ladjo in pričeli poizvedovati, toda vse je bilo zaman. V njegovi kabini so našli poslovilno pismo in njegov testament. Satoh se je v zadnjem času zaročil z japonsko igralko tenisa Okada in se je nameraval poročiti, kakor hitro bi se vrnil iz Evrope. Japonska zveza teniskih društev je sklenila, da se Japonska kljub temu udeleži londonskih tekem.

Romunski ministarski predsednik Tatarescu, ki je baje nameraval podati ostavko zaradi oprostitve voditelja »Železne garde«. V zadnjem času pa je nastal preobrat. Kralj Karel je sklical kronski svet in izrekel vladi Tatarescu svoje popolno zaupanje. Kralj je tudi pristal na nov razdolžitveni zakon, v smislu katerega naj bi pri razdolžitvi kmeta sodelovale velebanke in velepodjetja.

Američan Jurij Kojac je postal že leta 1928 prvak v plavanju na hrbtu. Zdaj je postavil dva nova rekorda: Prekosil je v času 5:28,8 svetovni rekord japonskega plavca Kijokawa na črni nad 400 metrov za šest sekund. Na progi nad 500 metrov je zboljšal rekord celo za 34 sekund.

Mednarodna konferenca v esperantu

Kakor je bilo v »Slovenec« že objavljeno, oddaja dunajska radijska postaja vsako sredo zvečer poročila o mednarodni konferenci, o esperantu, ki bo o binkošti na Dunaju. V sredo, dne 11. t. m. bo govoril avstrijski minister za promet in trgovino Fritz Stockinger o temi »Mednarodna konferenca in trgovstvo«. Govoril bo v nemškem in esperantskem jeziku. — Drugo važno predavanje bo dne 18. t. m. Predaval bo profesor tehniške visoke šole na Dunaju, vladni svetnik Ernst Feliks Petritsch. Tema: »Mednarodna konferenca in znanost«. Čas še ni določen, bo pa pravočasno objavljen. Tudi to predavanje se bo vršilo v nemškem in esperantskem jeziku.

Omenimo naj, da je dunajska vlada že razposlala vabila na to konferenco vsem važnejšim organizacijam in upam, da bodo tudi naše prosvetne in druge korporacije poslale svoje zastopnike. Govoril bo lahko vsak v svojem materinem jeziku. Vsak govor pa bo preveden samo v esperanto. V kratkem objavimo še program te konference. — (Golobčič Peter.)

175-letnica slovitega glasbenika

Dne 14. aprila poteče 175 let, odkar je umrl slavni skladatelj Juri Friderik Haendel. Po rojstvu je bil Nemec, živel pa je po večini v Londonu, kjer je tudi umrl. Haendel je znan po svojih oratorijih.

Nekaj slik, ki nam vsaj približno predočujejo razmere v ledenem morju. Zgoraj ruski ledolomilec »Čeljuskin«, ki se je pozneje potopil. Pred njim Babuškinovo letalo, ki so ga naložili na »Čeljuskin«. Na spodnji sliki letalec Babuškin, ko se je z letalom srečno rešil z ledene plošče in je pristal v Vankarenu. Babuškin se je dal fotografirati v družbi eskimovskih otrok.

Štiri pisma obsojenih na smrt

»Nikdar nisem mislil, da pride tako daleč«

Dne 17. julija 1932 so narodni socialisti priredili hrupne demonstracije v Altoni, in sicer prav v oddelku mesta, kjer so bili komunisti v premoči, to je na meji Hamburga. Takrat še ni vladal Hitler, v Prusiji so poveljevali še socialisti pod Severingom. Vsi so računali, da mora priti nujno do spopada v trenutku, ko so narodni socialisti zavili v ta okraj. V resnici je bilo osem mrtvih. Tri dni nato je Papenova vlada odstranila prusko socialistično vlado Braun-Severing, češ da ne jamči več za mir.

Pod Hitlerjevo vlado se je v Altoni zaključil proces z obsodbo na smrt štirih komunistov. Ti so umrli pod giljotino na dvorišču ječe v Altoni. Ministarski predsednik Göring je zavrnil prošnjo za pomilostitev. »Prager Tagblatt« priobčuje zdaj »faksimile« zadnjih pism, ki so jih ti pisali iz ječe na večer pred usmrtnitvijo. Ta pisma so silno značilna in odkrivajo razpoloženje človeka, ki umre radi svojega političnega prepričanja.

Čevljar Karel Wolff pravi v svojem pismu na prijatelja, da nikdar ni mislil, da bo tako daleč prišlo; prepričan je bil, da do tega sploh ne more priti... 19-letni Bruno Tesch je še pisal svoji zaročnici Katici in ji zatrjeval, da je bila njegova ljubezen do nje res prava in edina.

Pretrsljivo je pismo Walterja Möllerja njegovim staršem:

Ljubi starši! Zdrav sem in čil; to upam tudi od vas, ljubi starši. Ko bosta, ti, ljuba mati in ljubi oče, prejela to pismo, mene že davno več ne bo med živimi. Sodba je že pravomočna. Ne skrbite zame. Enkrat moramo vsi umreti. Moje reči izročite Karlu in Viljemu. Mnogo mi pač ni treba pisati. Ne brigajte se posebno zame. Da, kdo bi si bil mislil, da bom jaz tako končal. Jutri zjutraj ob 5.30 me ne bo več med živimi. Drugače več ne vem. Čemu naj bi vam več pisal, ljubi starši. Staro pesem, ali jo poznate »Morgenrot, Morgenrot, morgen bin ich längst schon tot«. Zdaj hočem zaključiti v upanju, da ostanete vi ljubi starši zdravi in čili, pozdravlja vas vaš sin Walter.

Pismu je še dodana tale pripomba kot P. S.: Ljubi starši! Tudi vse dobro kar ste storili zame... Pozdravite še enkrat v mo-

jem imenu vse, Olgo, Mamo, Elso, Karla, Vilka, Roberta in Ericha ter njihove majhne otroke. Zdaj hočem zaključiti, upam, da pojde vse hitro in brez bolečin. Kdo ve, kako to bo. Zdaj nič več ne vem. Želim vam vsem najboljše, tudi sestram, bratom. Pozdravlja vas vaš sin Walter. — Pastor je bil pri meni. Pride še jutri zjutraj, da mi podeli zadnjo tolažbo. Bil je zelo ljubeznjiv. On je meni velika tolažba. Še enkrat vam želim vse dobro, sicer nič posebnega. Kmalu mi dajo zadnjo hrano. Torej vse dobro na zemlji. Kmalu bo začelo, molite tudi za svojega sina! Najlepše pozdrave in poljube. Vaš sin Walter. V javnost je zdaj prišla tudi nova podrobnost, ki se je pripetila med usmrtnitvijo. Karel Wolff je tik pred usmrtnitvijo na vprašanje, ali ima še kako željo, prosil, naj bi ga še enkrat odvezali. Ugodili so mu. V tistem trenutku je udaril z vso silo bližnjega Hitlerjevega četnika in nato sam postavil glavo pod sekuro. — Ko je Tescheva mati izvedela, da je bil sin usmrčen, je znorela. Odpeljali so jo v norišnico Neustadt pri Holsteinu. Četrto obsojenec je bil mornar Gustav Lüttgens, ki je staršem pisal, da bi rajše umrl na barikadah, kakor da mora na ta način čakati na smrt pod giljotino. Karel Wolff je v svojem pismu še enkrat zatrjeval, da je nedolžen.

Škotska

Gladovna umetnica je prišla na svojem potovanju tudi v malo škotsko mestce. Dohodki so bili sicer majhni, a zato je dobila več kot sto ženitbenih ponudb.

Mali jahač.

Stric (malemu nečaku, ki jaha na njegovih kolenih): To je veselje, kaj ne? Nečak: Da, toda jahati na resničnem oslu je veliko lepše.

Naravni zakon.

Učitelj: Torej, v mrazu se telesa krčijo in v toploti raztezajo. Povejte mi sedaj kak primer.

Učenec: Pozimi so dnevi kratki in poleti dolgi. (Iz »Heroldo de Esperanto«.)

